

Factorii cauzali ai leziunilor traumatiche cerebrale severe

Autor – Barad Ian, medic-rezident anul II, Catedra de Urgențe Medicale, Chișinău, Republica Moldova

Conducător științific – Ciobanu Gheorghe, profesor universitar, Catedra de Urgențe Medicale, Chișinău, Republica Moldova

Introducere

Leziunea traumatică cerebrală (LTC) – condiție patologică, secundară acțiunii unei forțe mecanice externe asupra extremității cefalice (OMS, ACRM) [2].

Incidența la nivel global este de 369 cazuri/100.000 de persoane (CI 95% 331 - 412). Prevalența la nivel global – 759 cazuri/100.000 de persoane (CI 95% 731 - 788) (2016) [1].

Incidența în RM a fost estimată la 609 cazuri/100.000 de persoane (CI 95% 537-696), iar prevalența de – 1251 cazuri/100.000 de persoane (CI 95% 1181-1327) (2016). Letalitatea în LTC severe atinge cca. 24,5-30% [3].

Conform Registrului European de Traume, 50% din politraumatizați prezintă LTC cu un nivel mediu al mortalității de 18,7%, iar în populația cu vârsta de peste 65 ani – 29,9%, adulți – 16%, copii 0-18 ani – 12,5%. Metoda de elecție de diagnostic a LTC severe este CT. [2]

Cuvinte-cheie

Leziunea traumatică cerebrală, etapa de prespital, studiu retrospectiv

Scopul

Studiul factorilor etiologici ale leziunilor traumatiche cerebrale severe la pacienții supraviețuitori și decedați aflați la tratament în IMSP IMU

Materiale și metode

Studiul clinic retrospectiv a inclus 22 pacienți care s-au adresat în DMU a IMSP IMU în perioada de 01.01.2018 – 31.12.2018 cu leziuni traumatiche cerebrale severe

Rezultate

Vârsta medie a pacienților incluși în studiu a constituit $39,8 \pm 14,7$ ani (iv. 19 -73 ani), inclusiv 20 (90,9%) bărbați și 2 (9,1%) femei. Din 22 persoane au supraviețuit 12 (54,55%), 10 (45,45%) au decedat.

Asigurare medicală obligatorie au deținut 14 (63,64%) pacienți, iar 8 (36,36%) pacienți au fost neasigurați.

Analiza mecanismelor LTC a evidențiat că, cauzele cele mai frecvente au fost:

- accidente rutiere – 40,91%,
- agresiune – 18,18%,
- cădere de la înălțime – 13,64%,
- traumatism habitual – 9,09%,
- necunoscută – 18,18%. (Fig. 1)

■ Accident rutier ■ Agresiune
■ Cădere de la înălțime ■ Traumatism habitual
■ Necunoscut

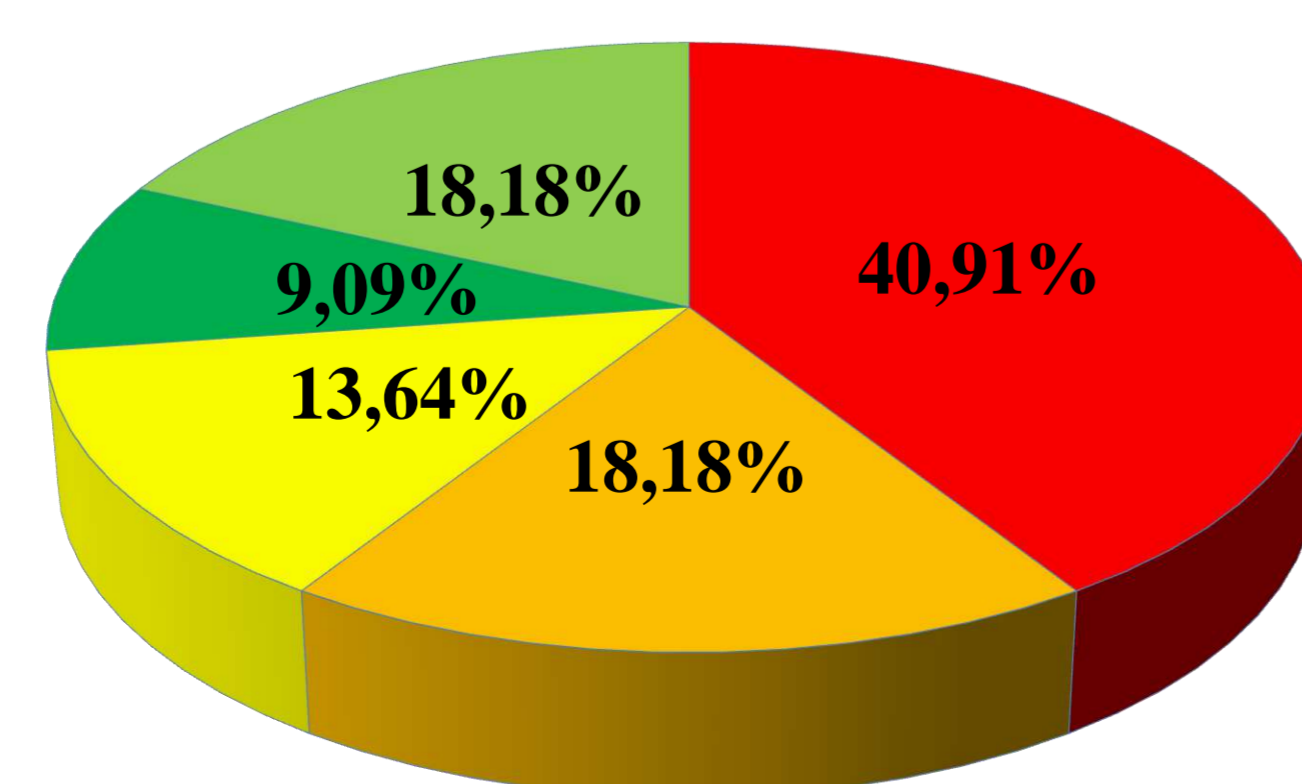

Fig. 1. Cauzele LTC severe

Studiul asocierii consumului de alcool și altor substanțe psihoactive cu LTC a constatat (Fig. 2):

- consum de alcool – (40,91%)
- consum de etnobotanice – 4,55%
- n-au consumat – 18,18%
- neclar – 36,36%.

■ Alcool ■ Substanțe etnobotanice ■ N-au consumat ■ Neclar

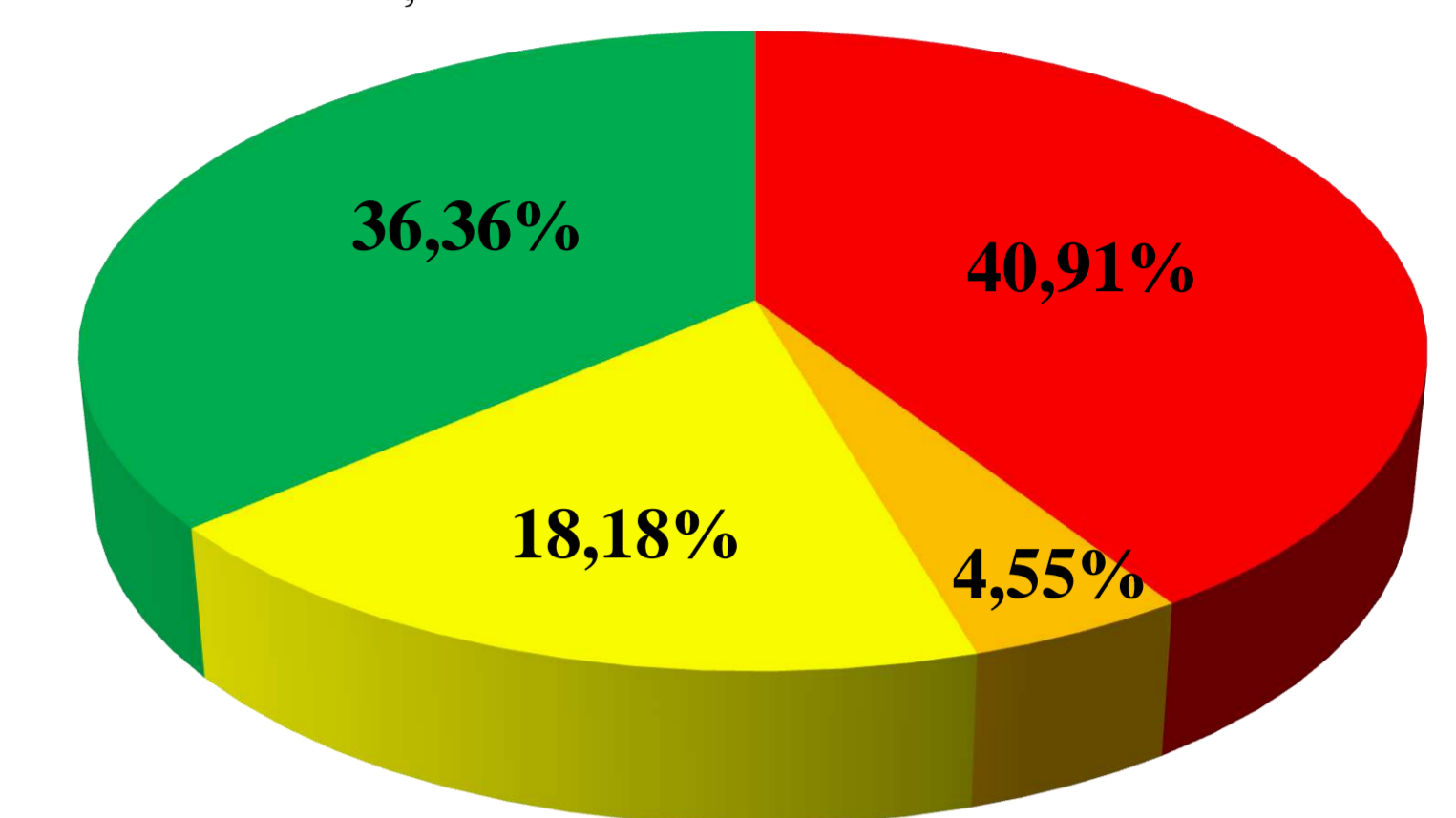

Fig. 2. Consum de substanțe psihoactive

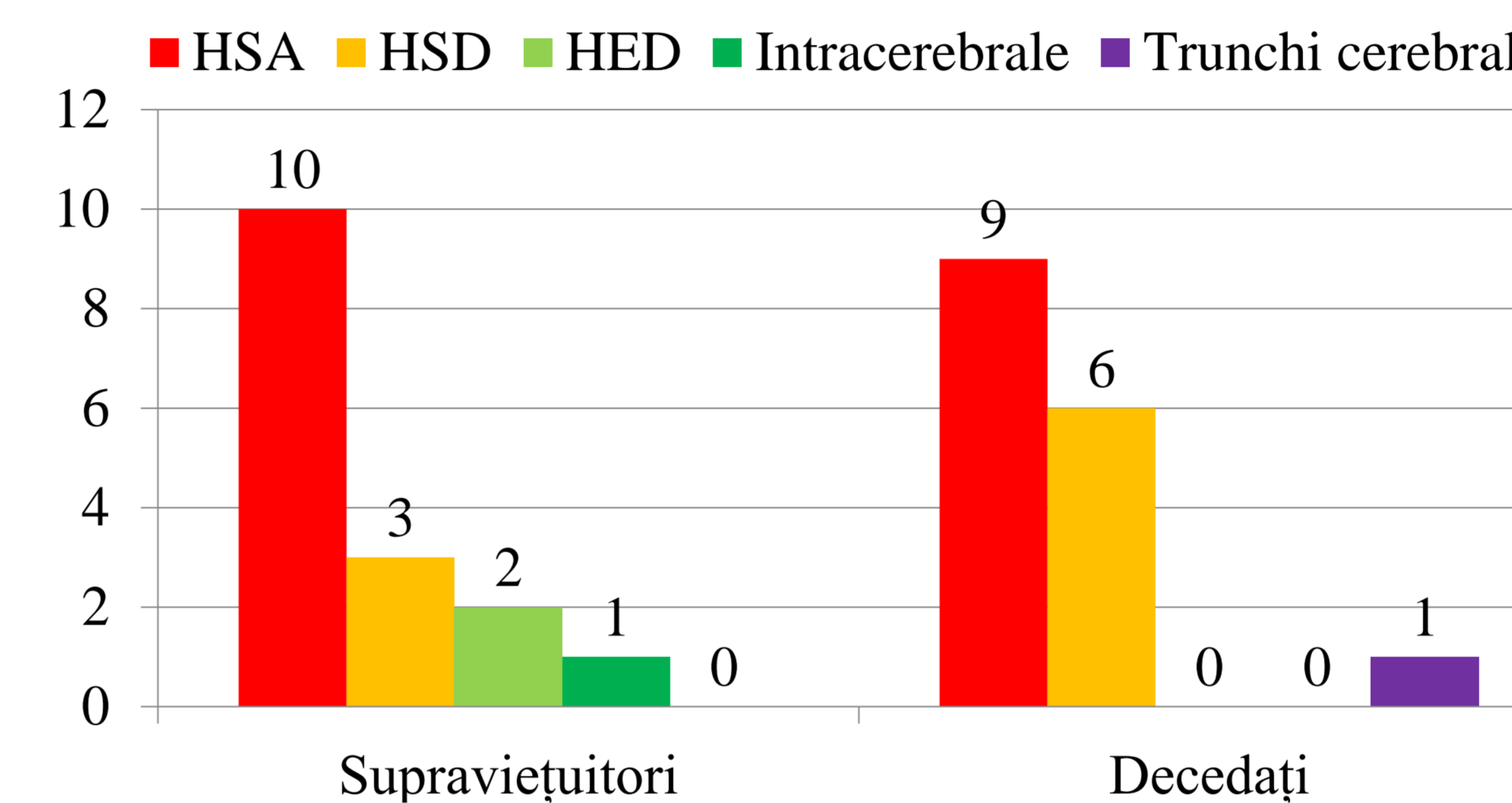

Fig. 3. Hematoame și hemoragii, depistate la CT

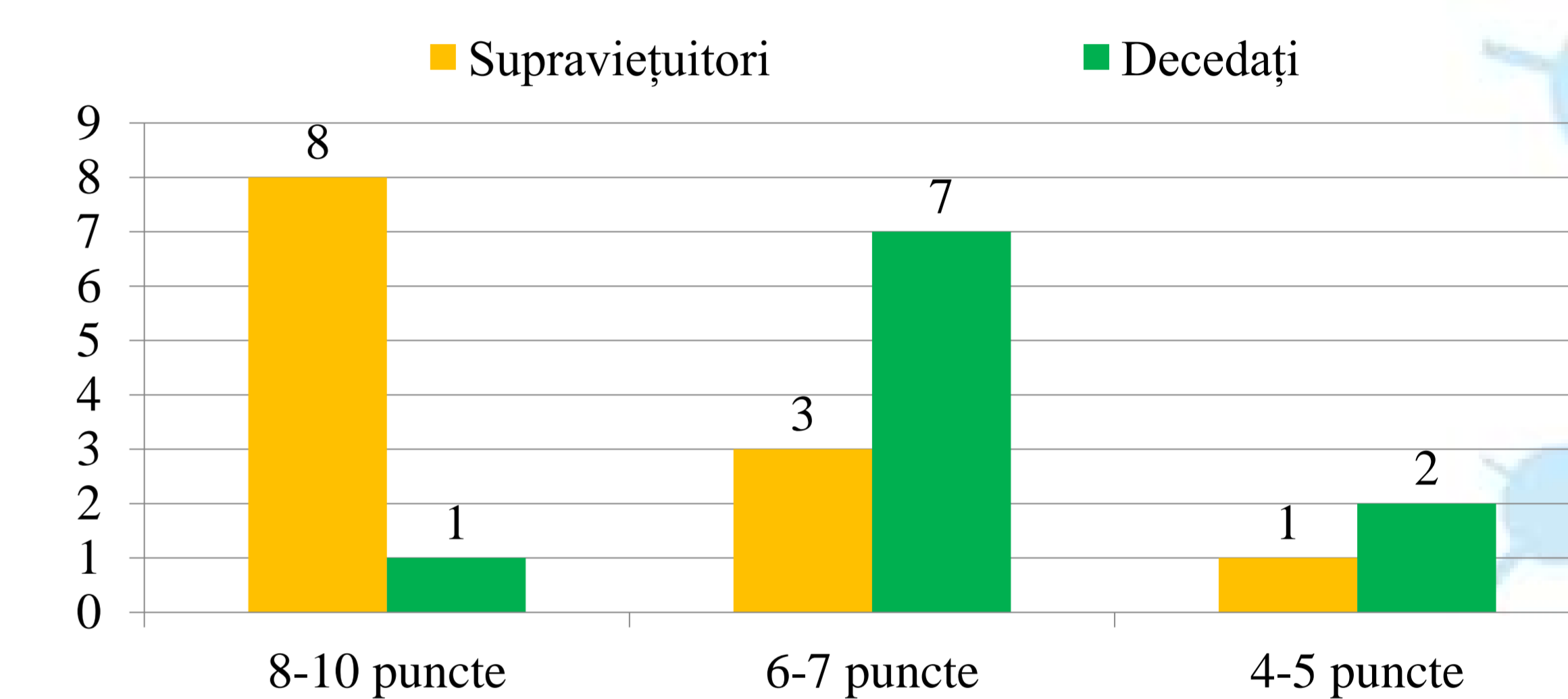

Fig. 4. Scorul Glasgow la etapa de DCMU

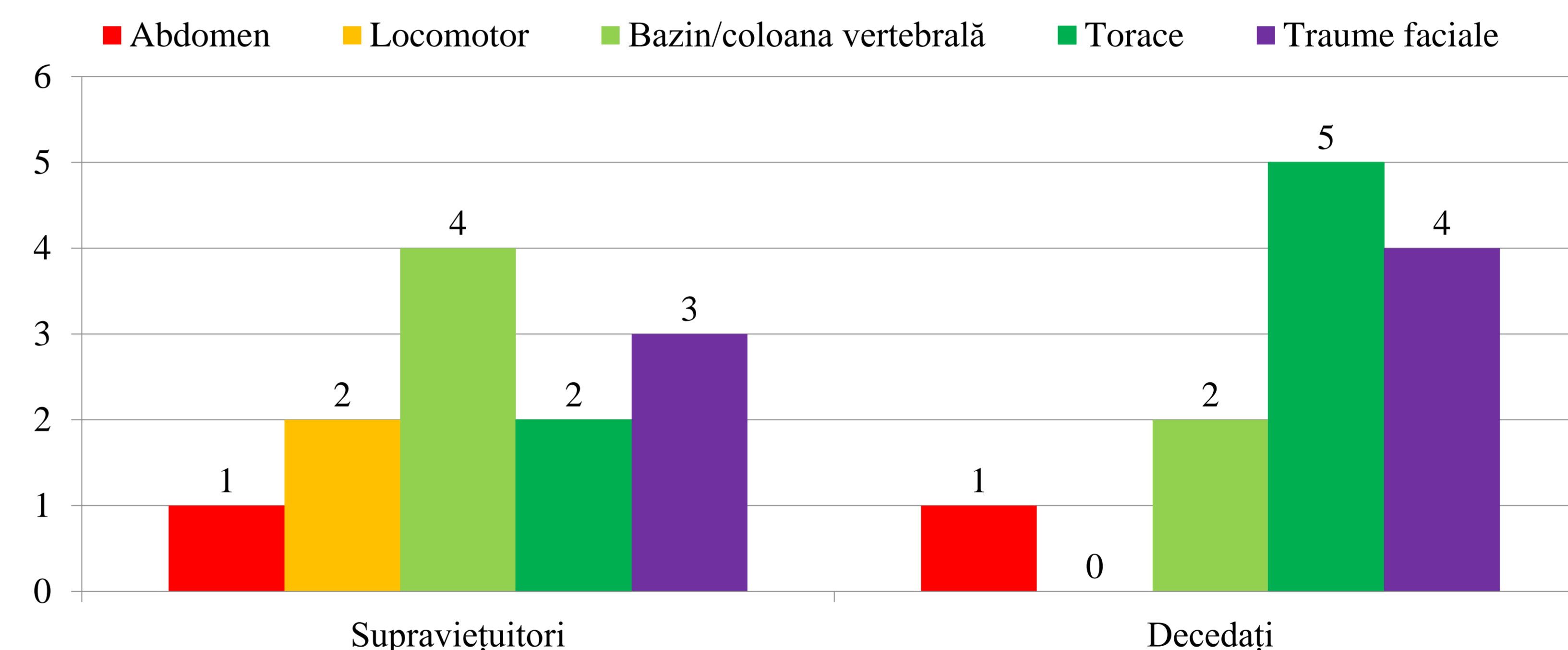

Fig. 5. Proprietățile LTC asociate cu alte traume

Concluzii: 1) Cele mai frecvente cauze a leziunilor traumatiche cerebrale severe au fost accidente rutiere (40,91%). 2) Consumul de alcool a fost constatat la 40,91% dintre pacienți. 3) În rândul pacienților decedați (10 cazuri) la etapa de prespital și DMU s-a apreciat o dereglare gravă a stării de conștiință (SGC 4-7 puncte), comparativ cu pacienții cu LTC sever care au supraviețuit (12 cazuri), la care dereglarea de conștiință a fost de gravitate medie (SGC 8-10 puncte). 4) Media vârstei în rândul pacienților decedați a constituit $45,6 \pm 14,65$ ani, la pacienții supraviețuitori - $35,4 \pm 13,25$ ani. 5) În ambele grupe de pacienți, la CT, cea mai frecventă complicație depistată a fost HSA. 6) Studiul dat a evidențiat că în grupul pacienților decedați, LTC, cel mai frecvent, erau asociate cu traumatismele toracice, iar la cei supraviețuiți - cu traumatismele bazinului și ale coloanei vertebrale.